

[Henning Rasmussen]

den situation. Det er måske mere internt i regeringspartierne, der er uenighed.

Jeg er egentlig ked af den sidste bemærkning, indenrigsministeren kom med. Når socialdemokratiet ønsker at få at vide, hvad regeringen vil gøre for 1986, om den vil fastholde de nedskæringer, den selv ved er urimelige, så er indenrigsministerens slutbemærkning: lad være med at så mistillid til sygehusvæsenet! Det synes jeg godt vi kunne have været sparet for, og jeg synes, vi i stedet for kunne have fået at vide, hvorfor indenrigsministeren mener, det er forsvarligt at forlange nedskæringer i 1986, og hvorfor indenrigsministeren blankt indrømmer, at der vil ske nogle overskridelser, der bare bliver belagt med straf. Det har vi ikke fået en pind at vide om under hele den lange debat, og det var det, der var det centrale. Hvorfor ikke? Prestige? Regeringens ansigt: vi må ikke have ret, regeringen har ret.

(Kort bemærkning).

Mette Groes (S):

Jeg vil godt sige til ministeren, at det, vi diskuterede, ikke var ro og tid til omstilling, men var, at der falder et år ud i de amtskommunale budgetter, og det giver nogle helt konkrete problemer. Disse helt konkrete problemer er dokumenterede, og der er ikke tale om, at de er overdimensionerede, eller at jeg sår nogen form for mistillid. Jeg siger det bare, som det er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som tidligere meddelt skal jeg udsætte afstemningerne til mødet i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 149:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af den af fiskeriministeren fastsatte fangstkvota for blåmuslinger i Vadehavet.

Af Inger Harms (SF) m.fl.
(Fremsat 15/5 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Den for 1986 højest tilladte fangstmængde for blåmuslinger i Vadehavet på 34.000 t vil efter min vurdering sammen med den indførte begrænsning i antallet af deltagende fiskerifartøjer få en bestandsbevarende effekt i forhold til tidligere års uregulerede fiskeri.

Ved fastlæggelsen af denne fangstmængde er der lagt vægt på såvel blåmuslingebestandens bevaring og reproduktion som økonomiske og beskæftigelsesmæssige hensyn inden for fiskerierhvervet, forarbejdningsindustrien og andre dertil knyttede erhverv.

I øvrigt vil jeg gerne i anledning af bemærkningerne til SFs forslag til folketingsbeslutning sige, at landinger af blåmuslinger fra fiskeri i Vadehavet ikke kun foregår i Havneby på Rømø, men typisk i flere forskellige havne, og oplysninger fra Havneby alene kan derfor ikke antages at være dækkende for det samlede omfang af fangsterne.

De beregninger, som Danmarks fiskeri- og havundersøgelser har foretaget, vedrører den årlige produktion af blåmuslinger af markedsstørrelse, dvs. ca. 5 cm., i Vadehavet i det område på ca. 500 ha, hvor fiskeriet traditionelt drives. Det er beregninger på dette afgrænsede grundlag, der har ført frem til produktionstallet på 25.000 t.

Det må i denne forbindelse erindres, at den samlede bestand ud over årgangen af markedsstørrelse består af en række yngre årgange, hvis biomasse er betydelig større end årgangene af markedsstørrelsen. På naturbanker opnås markedsstørrelsen, når muslingen er 4-5 år gammel.

Det må endvidere anføres, at det areal, som er lagt til grund for de nævnte beregninger, alene udgør ca. 1 pct. af det samlede danske Vadehavsareal, og at fartøjernes konstruktion sætter en naturlig grænse for, hvilke farvande der kan befiskes.

Det er netop denne grænse, der er baggrunden for hr. Oluf Steenrøjl Kristensens udtalelser om, at en opfiskning af kvoten på 34.000 t ikke er sandsynlig. Det må derfor formodes, at en meget stor del af bestandens biomasse er uden kommerciel betydning.

For så vidt angår de i Vadehavet fouragerende trækfugle, herunder især edderfuglenes fødebehov, som af vildtbiologisk station er skønnet til ca. 15.000 t blåmuslinger, må man

[Fiskeriministeren]

antage, at den samlede mængde af blåmuslinger i den del af Vadehavet, der ikke befiskes, udgør det væsentlige fødereservoir for vade- og andefugle.

Eftersom vade- og andefugle efter al sandsynlighed foretrækker mindre blåmuslinger, vil et fiskeri efter blåmuslinger i markedsstørrelse kun i ringe omfang influere på fuglenes fødegrundlag. Efter hvad der er blevet mig oplyst, er antallet netop af edderfugle i Danmark ikke faldende.

Jeg kan derfor ikke på det foreliggende grundlag gå ind for en ændring af reguleringen af blåmuslingefiskeriet i 1986.

Med henblik på en koordination af de generelle fredningsmæssige hensyn for området og de fiskerimæssige interesser vil jeg forud for en vurdering af den fremtidige regulering af fiskeriet iværksætte yderligere undersøgelser dels af blåmuslingebestanden, dels af samspillet mellem de forskellige udnyttelser af denne såvel for dyr som mennesker.

Det er i øvrigt mit håb, at det vil være muligt at opnå fredningsmyndighedernes forståelse for, at der i Vadehavet etableres et begrænset forsøg med dyrkning af blåmuslinger på kulturbanker. En sådan dyrkning vil kun blive tilladt licenterede erhvervsfiskere, og den vil kunne medvirke til såvel mere stabil bestandstørrelse som til et bedre erhvervsgrundlag for de fiskere, for hvilke størstedelen af indtjeningen stammer fra blåmuslingefiskeri.

I øvrigt skal jeg supplerende fremføre, at en gennemførelse af SFs forslag i virkeligheden ville betyde, at man måtte standse fiskeriet for i år her og nu. Det er nemlig således, at fangsten i 1986 på grundlag af de foreløbige oplysninger indtil nu skønnes at kunne opgøres til 10.000 t.

Arne Jensen (S):

Det forekommer mig at være lidt besynderligt, at dette beslutningsforslag om blåmuslingefiskeri i Vadehavet fremkommer på dette sene tidspunkt i folketingssamlingen.

Jeg anfægter ikke, at der i forslaget er problemstillinger, som vi i høj grad bør være opmærksom på, men netop i denne folketingssamling, hvor vi i flere måneder har behandlet både saltvandsfiskeriloven og reguleringsloven, burde vi faktisk med lidt god vilje have kunnet afklare disse ting. Jeg mindes

faktisk ikke, at jeg har set spørgsmål i udvalget om emnet. Jeg kan selvfølgelig huske forkeret, men så må fru Inger Harms korrigerer mig og eventuelt forklare sammenhængen også til reguleringsloven og den mindretalsudtalelse, som SF afgav vedrørende L 58. Jeg savner faktisk en vis sammenhæng på dette område.

Nok om det. Vi er som sagt parate til at vurdere omfanget af blåmuslingefiskeriet i Vadehavet. Vi vil gerne søge yderligere oplysninger fra biologer, også fra vildtbiologisk station bl.a., om bestandsbehov også for fuglelivet.

Hvis de tal, der er anført i bemærkningerne til beslutningsforslaget, står til troende, er der da meget, der tyder på, at en kvota på 34.000 t er urealistisk høj, og det vil vi da gerne drøfte i en større sammenhæng.

Jeg har forstået, at der knytter sig ganske store erhvervs- og beskæftigelsesmæssige interesser til denne sag. Det har vel også en vis vægt for forslagsstillerne.

For socialdemokratiet er det vigtigt at finde en balance mellem de biologiske, de miljømæssige og de beskæftigelsesmæssige interesser for denne type fiskeri på en sådan måde, at hovedvægten lægges på det miljømæssige aspekt.

Jeg er ikke klar over, om det er forslagsstillerne hensigt, at forslaget skal gennemføres i denne samling. I så fald er de oplysninger da i høj grad af betydning, som fiskeriministeren just nu fremkom med om, hvad der er opfisket i indeværende år.

Vil en gennemførelse af forslaget betyde stop for fiskeriet her og nu, er det jo da en ganske betænkelig sag. Hvilken effekt vil det have rent beskæftigelsesmæssigt og også rent biologisk for området som helhed?

Vi er i socialdemokratiet i høj grad opmærksom på, at en del af det område, der befiskes, er af stor betydning for fuglelivet og også har betydning som et kommende Ramsarområde, men vi har da nogen betænkelighed ved, at vi med et panikindgreb skal stoppe et fiskeri, som, fornuftigt reguleret, på én gang bør kunne skærme et følsomt område og samtidig udnytte Vadehavets rigdomme til gavn også for erhverv og beskæftigelse.

I den forbindelse er det vel også værd at nævne, at det jo ikke alene er ministeren, der fastlægger kvoten. Jeg har da ganske stor tillid til reguleringsudvalget og dets rådgiv-

[Arne Jensen]

ning. Endelig er det da også sådan, at vi i fiskeriministeriet har kyndige rådgivere, som naturligvis lytter og bør lytte til øvrige institutioner og ministerier, som har speciel indsigt i den samlede problemstilling i Vadehavsområdet.

Vi vil gerne være med til at finde en balance mellem ressourcer og miljø, og ingen skal være i tvivl om, at de biologiske og ornitologiske sider af sagen vægter ganske meget for os. Men vi bør i den næste uges hektiske udvalgsarbejde – for sådan bliver en folketingsafslutningsuge antagelig – gøre os klart, at vi ikke har brug for nogen hovsaløsninger, de giver som regel ikke de allerbedste resultater.

Vi er som sagt åbne over for problemstillingen, men må forbeholde os en afklaring af en række opklarende spørgsmål i udvalget. Det langsigtede mål må være en stabil bestandsbevarelse af blåmuslingerne i Vadehavsområdet.

Henning Andersen (KF):

Ja, jeg må nok skuffe forslagsstillerne fra SF og fru Inger Harms ved allerede her i begyndelsen at tilkendegive, at vi ikke kan tilslutte os dette forslag.

Til gengæld kan det så være, at vi kan glæde edderfuglene og måske endnu mere de fiskere, der lever af dette fiskeri. Det har glædet mig at se Aktuelt i dag, hvor der på side 11 som overskrift står: Vi vader i muslinger. Her beskriver en lang række mennesker, hvor godt det er for den egn, at man har den mulighed, og hvor mange arbejdspladser der er skabt. Jeg ser også formanden for SiD ytre sin glæde over, at det går så godt med muslingefiskeriet, og at der er så kolossalt mange muslinger.

Nu kan jeg også oplyse fru Inger Harms om, at det er sådan med edderfuglene, at de spiser ikke de muslinger, som fiskerne fanger, så de to ting kommer ikke i karambolage med hinanden.

Men jeg er enig i, at det er meget vigtigt, som også fiskeriministeren sluttede af med at sige her, at vi følger udviklingen for at se, hvordan det går. Men jeg vil godt sige her, at det som regel ikke er fiskerne, der er de værste, og heller ikke edderfuglene, når der ofte sker nogle ting i balancen, men måske mere de tobenede på land og den forurening af

vore farvande rundt omkring vort land, som de gennem mange år har været årsag til. Det er nok mere her, man skal fokusere på tingene, end på, at edderfuglene spiser blåmuslinger.

Vi kan som sagt ikke medvirke til forslaget.

Sønderby (V):

Jeg må give hr. Arne Jensen ret, jeg forstår heller ikke, hvorfor dette forslag kommer på dette tidspunkt. For det første fordi vi i landbrugs- og fiskeriudvalget har drøftet hele reguleringsproblematikken, for det andet fordi den bekendtgørelse, som fru Inger Harms og forslagsstillerne henviser til, kom i november sidste år, og det vil sige, at den har været offentligt tilgængelig i lang tid.

Men jeg vil gerne sige, at når vi ikke vil støtte forslaget, er det ikke, fordi venstre ikke er miljøbevidst, for vi er da stolte af, at vi i morgen kan give tilslutning til den revision af miljøbeskyttelsesloven, som skal til anden behandling i morgen. Der har vi vist vores forståelse for prioriteringen i forbindelse med miljø og arbejdspladser.

Vi kan primært ikke støtte forslaget, fordi forslagsstillerne her griber ind i fiskeriministerens administrative opgaver med hensyn til at udstede bekendtgørelser o.lign.; det har fiskeriministeren i denne situation gjort i samarbejde med reguleringsudvalget, og derfor synes vi, at man griber ind i noget, som ikke er lovgivningsarbejde.

Det var jo meget klart i fiskeriministerens indlæg, at der var flere punkter, man tog hensyn til. Punkt 1 var, at ved fastlæggelsen af fangstmængden er der lagt vægt på såvel blåmuslingernes bevarelse som reproduktion. Det vil sige, at det miljømæssige har fiskeriministeren taget hensyn til.

Det andet, ministeren sagde, var, at der er indført en begrænsning i antallet af fiskerbåde, og de får som sagt licens; det vil sige, at de får at vide, hvor meget de må fiske, og de skal også ifølge bekendtgørelsen føre regnskab med, hvor meget de fiske. De skal altså både føre logbog over, hvor de fanger og føre regnskab med, hvor meget de fanger.

Her har fru Inger Harms og forslagsstillerne brugt formanden for Rømø Fiskeriforening, Oluf Steenrøjl Kristensens, beretning, og formanden siger i den beretning, han ud-

[Sønderby]

sendte til dagspressen, at for at fiske på kvoten skal man have en licens, hvoraf det skal fremgå, hvor meget indehaveren må fiske. Han siger også, at der må i 1986 fiskes 34.000 t, men at det nok bliver vanskeligt at fiske disse 34.000 t. Vi synes egentlig, at dette er lagt i gode hænder.

Et tredje punkt i fiskeriministerens argumentation var de beskæftigelsesmæssige hensyn, og da har jeg ligesom hr. Henning Andersen læst Aktuelt i dag. Jeg tror også, at fiskeriministeren er bekendt med – han nævnte det også som det tredje punkt – at der var nogle beskæftigelsesmæssige hensyn at tage. Jeg tror også, forslagsstillerne ved, at der inden for det sidste års tid er bygget en fabrik, hvor der er ansat en 40–50 mennesker. Det skal ikke være afgørende, hvis man ødelægger miljøet; så skal det selvfølgelig overvejes, men det har været overvejet. Den forhenværende fiskeriminister var i området, inden licensen blev udstedt, inden man gik i gang med denne fabrik, og derfor er alle afregninger helt sikkert taget med.

Endelig sluttede fiskeriministeren med, at en koordinering af de fredningsmæssige og fiskerimæssige hensyn og interesser vil indgå i de fremtidige reguleringer, i det antal tons, der fremtidig må fiskes, og det vil sige, at alle ting er taget med i betragtning. Derfor må jeg sige, som jeg startede med, at det nok er unødvendigt at tage denne diskussion.

Jeg håber så også, som ministeren sagde til sidst, at der fra fredningsmyndighederne kan skabes forståelse for, at der oprettes nogle kulturbanker. Det kunne måske være en god idé at sortere de muslinger, der bliver fisket, og sætte de små ud på nogle kulturbanker; jeg tror, man snakker om, at der skal være 5–6 stykker. Det skal man have forhandlet med fredningsmyndighederne om, og det havde ministeren også med.

Vi vil da alle, både hr. Arne Jensen, hr. Henning Andersen og undertegnede og sikkert også hr. Larsen-Ledet, gerne sikre, at der er en god bestand af blåmuslinger i Vadehavsområdet både af hensyn til vadefuglene – det bliver så også af hensyn til jægerne, som har noget at skyde på – af hensyn til dem, der skal tælle dem, og af hensyn til en hel masse andre ting, men miljøet skal selvfølgelig have det godt, og vi er da for så vidt ikke i tvivl om, at det er i gode hænder, når fiskeriministeren med reguleringsudvalget og

med de myndigheder, der er derovre, diskuterer, hvor stor en kvota der skal være, og de hensyn, som ministeren vil tage vedrørende den kommende kvota, der bliver sat, vil vi sætte vores lid til.

Larsen-Ledet (RV):

Det var min opfattelse, i hvert fald indtil den 15. maj, at fiskeriministeren og fiskeriministeriet meget samvittighedsfuldt har varetaget beskyttelsen af fiskebestanden, også indimellem på en måde, så det har vakt harme blandt fiskerne, fordi man syntes, at ministeren og ministeriet har været for skrappe over for fiskerne.

Så står vi pludselig over for en helt ny situation med et forslag fra SF, som i høj grad sætter et spørgsmål ved fiskeriministerens og fiskeriministeriets administration af kvoteringen af blåmuslinger i Vadehavet. Er den anklage, der indirekte ligger deri, berettiget, eller er den ikke?

Jeg vil gerne sige på de radikales vegne, at vi lægger overordentlig stor vægt på den økologiske balance og i denne konkrete sag på, at der ikke bør ske en overfiskning af blåmuslinger til skade for fremtidigt fiskeri og for de edderfugle, vi også har et ansvar for.

Jeg vil ikke her sige ja hverken til 10.000 t blåmuslinger eller til 34.000 t. Dette er jo ikke kun et spørgsmål om følelser. Man skal have en baggrund for at kunne tage en klar og afgørende stilling til dette spørgsmål. Hvor går de muslinger hen? Er det rigtigt, at en stor del af dem sælges til Holland til kulturbanker dér? Det ved jeg ikke, men derfor spørger jeg, om ministeren vil være i stand til at oplyse noget om, hvor de specielt fra dette område går hen. Kan vi under udvalgsarbejdet få et større indblik i fiskeriministerens undersøgelse, den undersøgelse, som har givet baggrund for den tilladte kvota på de 34.000 t? Og er der absolut sikkerhed for, at det er en forsvarlig beslutning, ministeren har truffet? Vi er af den opfattelse, at enhver usikkerhed må komme blåmuslingerne til gode, en usikkerhed, som indebærer risiko for bestanden af blåmuslinger. Kan vi også på lidt længere sigt ramme de fiskere og den industri, som beskæftiger sig med blåmuslinger? Derfor er det vigtigt at ramme rigtigt

[Larsen-Ledet]

med den nuværende og den fremtidige kvotering af blåmuslinger.

Vi vil fra radikal side seriøst gå ind i en undersøgelse og en afvejning af, hvilke mængder af blåmuslinger det er forsvarligt at fiske.

Inger Harms (SF):

Jeg skal starte med at takke hr. Arne Jensen for den nogenlunde positive tilkendegivelse over for forslaget, og jeg vil også gerne takke hr. Larsen-Ledet for den store velvilje over for edderfuglene, over for miljøet i det hele taget, og fordi han vil sætte spørgsmålstegn ved, om ministerens fastsatte fangstkvota er rigtig.

Jeg skal ligeledes takke fru Anne Grete Holmsgård, som har bedt mig sige, at hun desværre ikke kunne være til stede, men at hun støtter forslaget.

Så vil jeg gerne sig til ministeren, at han må have hørt eller læst forkert. Der er i år indtil nu kun opfisket, hvis vi undtager månederne april og maj, som der ikke foreligger fangstantal for endnu, ca. 1.700 t, så jeg ved ikke, hvordan ministeren kan få det til 10.000 t. Der er fisket 4.000 t i januar, deraf en tredjedel af tyske både. Der er landet 103.000 kg fra danske både i februar måned, og der er landet 621.000 kg i marts måned, så jeg undrer mig over, hvor ministeren har sine tal fra.

Så vil jeg gerne spørge ministeren, om han er klar over, at der i dag er en båd under bygning, der skal sejle og fiske i Vadehavet; den er 31 m lang, 8 m bred og stikker kun 50 cm. Er det, hvad man kalder regulering af fiskeriet?

Der er indtil nu udstedt 31 licenser. Formanden for Rømø Fiskeriforening siger, at der højst kan fiskes 12.000 t. Det skal altså gøres af 31 licenser. Det, der før blev fisket, blev fisket af 3-4 lokale kuttere fra Rømø. Jeg mener bestemt, ministeren skal tage sin afgørelse op til vurdering igen.

Så er der nogle af ordførerne, der har været inde på, hvorfor jeg først kommer med forslaget nu, og det vil jeg gerne fortælle lidt om grunden til, for jeg kan godt se, at det er et meget sent tidspunkt, men sagen har jo stået på et stykke tid, og som hr. Arne Jensen var inde på, har jeg ikke kunnet fremføre den under loven om regulering. Dette er jo

kommet til senere, og det er i hvert fald ikke os, som ikke har villet have en diskussion om reguleringen af fiskeripolitikken i Danmark. Vi ville meget gerne have haft den.

Men den 25. november 1985 blev der altså udstedt denne bekendtgørelse, der sagde, at man måtte fiske 34.000 t. Jeg ved, at fredningsstyrelsen ikke har været hørt i forbindelse med fastsættelsen, men har beklaget sig skriftligt til fiskeriministeriet og udtrykt forundring over kvotens størrelse, som ikke findes begrundet ved biologiske konsekvensvurderinger.

Derefter har Vadehavsgruppen, der består af erhvervsfiskerne, Danmarks Naturfredningsforening og mange andre organisationer, skrevet til fiskeriministeriet og bedt om en ændring af kvoten til de 10.000 t, efter at miljøministeren i et svar til hr. Agerschou af 13. marts 1986 oplyser, at den pågældende kvota ikke er blevet fastsat efter forhandling med fredningsstyrelsen. Samtidig henvender landbrugsministeriets vildtforvaltning sig til fiskeriministeriet og beder også det om at nedsætte kvoten, idet de begrundet det med den uheldige indvirkning, det vil have på edderfuglene.

Den 29. april svarer fiskeriministeren, og det svar, som fiskeriministeren giver, er akkurat det, som ministeren stod og læste op her. Hovedindholdet svarer jo til, at de 34.000 t skulle have været en bestandsbevarende effekt i forhold til tidligere års uregulerede fiskeri, og at kvoten i øvrigt er sat af hensyn til beskæftigelsen inden for fiskerierhvervet, forarbejdningsindustrien og andre dertil knyttede erhverv i dette geografiske område. Men det kan da ikke være meningen, at beskæftigelsesmæssige konsekvenser skal gå forud for miljømæssige aspekter, som oven i købet på længere sigt vil betyde, at fiskerne ikke vil få mulighed for at fiske blåmuslinger nok til at opretholde den fabrik, der er startet på Rømø, og som har fået en hel del i egnsudviklingsstøtte. Og hvad har man så opnået ved det?

Den 30. april stiller hr. Agerschou igen spørgsmål til fiskeriministeren, men det får han heller ikke noget positivt ud af.

Vi ser faktisk ikke nogen anden mulighed, end at det pålægges fiskeriministeren af et flertal herinde at ændre den fastsatte fangstkvota, og det kan vi så kun gøre ved at fremsætte dette beslutningsforslag. Jeg håber selv-

[Inger Harms]

følgelig på, at et flertal af partierne vil være med til at pålægge ministeren at ændre dette. Det har vi har haft fra den 30. april 1986 til den 15. maj 1986, da forslaget blev fremsat, og hvis vi venter til efteråret, vil skaden jo være sket, hvis det lykkes at opfiske mere end de 12.000 t, som fiskerne på Rømø ikke mener det vil være muligt at opfiske. Jeg forstår ikke, at man slet ikke har taget de hensyn. Når den tidligere minister har været nede at besøge de lokale fiskere på Rømø og de påstår, at der kun kan fiskes 12.000 t, hvorfor sætter man det så til 34.000 t?

Den nuværende ordning vil, såfremt der ikke gribes ind, betyde, at man i stedet for at få et reguleret fiskeri på et niveau, så fiskeriet kan være stabilt, og således at der ikke sker økologiske skader på Vadehavet, vil få en nedgang som følge af overfiskning, der automatisk vil regulere fiskeriet til skade for både fiskerne og på lang sigt også for miljøet.

Som jeg var inde på før, er der udstedt 31 licenser, hvilket er alt for mange. Var det ikke bedre, om de mennesker, der fisker blåmuslinger, kunne leve af det, i stedet for at 31 mennesker har licens, men alligevel ikke kan leve af det?

Hovedsagen er, at der tilrettelægges et fiskeri, som er i økologisk balance med området, og SF har gennem sit beslutningsforslag tilgodeset både natur, mennesker og dyr. Dette drejer sig ikke om noget forbud, men om, at det hele skal passe ind i systemet. Vi kan ikke godtage, at mennesker går og gør sig til herre over miljø og natur, og de lokale fiskere støtter jo vores forslag. De kan godt forstå, at det drejer sig om den økologiske balance.

Jeg ved ikke, om det kan lykkes, men jeg vil i hvert fald forsøge at få et flertal for at få dette ændret inden sommerferien, men skulle det ikke lykkes, må jeg i hvert fald insistere på, at der kommer et samarbejde i stand mellem de myndigheder, der forvalter Vadehavets ressourcer og dets naturværdier, og samtidig vil det være nødvendigt at fastlægge nogle restriktioner, der tager hensyn til Vadehavsnaturen, så man fortsat kan have et erhverv, der kan trives på en måde, så ikke Vadehavsnaturen udsættes for rovdrift. Man må derfor nå til en løsning, der indebærer et væsentlig begrænset antal licenser samt en væsentlig lavere kvota, der gøres afhængig af

de fredede områder. Målet må være at nå til en løsning, der bygger på et biologisk grundlag i betragtning af Vadehavets status.

Og så kommer jeg lige i tanker om, at ministeren nævnte noget om, at man kun fangede blåmuslinger på 5 cm. Jeg kan give hr. Larsen-Ledet ret i, at der fanges blåmuslinger, der er mindre end 5 cm. Disse blåmuslinger bliver brugt til eksport uden om kontrollen til Holland, der således bruger det danske Vadehav som udklækningsbase for deres muslinger.

Men som sagt vil jeg forsøge at få ændret fangstknoten på de 34.000 t. Det er et helt urealistisk bud fra fiskeriministeriets side, og jeg kan overhovedet ikke forstå, at fiskeriministeren kan udstede en sådan bekendtgørelse uden at spørge andre, f.eks. fredningsstyrelsen. Jeg mener udmærket godt – modsat hr. Sønderby – at vi i folketinget kan ændre på en ministers bekendtgørelse, når det viser sig, at den er hul i hovedet.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Jeg skal ikke gentage min argumentation fra før med hele den talmæssige dokumentation for, hvordan vi er nået frem til den kvota, som vi nu engang er nået frem til, men blot gøre opmærksom på, at før 1986 var der ikke nogen regulering af dette fiskeri, og vi har en meget stærk formodning om, at der er en til vished grænsende sandsynlighed for, at fiskeriet de tidligere år var ikke så lidt større end de 34.000 t, som nu er fastsat for 1986.

Jeg skal så i øvrigt til fru Inger Harms sige, at når jeg siger, at der indtil nu er fisket ca. 10.000 t, altså svarende til den kvota, som SF ønsker fastsat for hele året, så drejer det sig her om danske både, og det er tal, vi har fra de logbøger, som disse både skal aflevere i henhold til de gældende bestemmelser. Tallet er altså rigtigt nok.

I øvrigt vil jeg gerne sige vedrørende de forskellige spørgsmål, der her er rejst, også af mere teknisk art, at jeg synes, det er rigtigt, at vi drøfter dem videre i udvalget. Jeg kan ikke på det foreliggende grundlag gå ind for en ændring af reguleringen af blåmuslingefiskeriet i 1986 og forstår også, at der er tilslutning til det synspunkt, jeg her har fremført. Jeg har så samtidig sagt, at med henblik på en koordination af de fredningsmæssige hensyn for området og de fiskerimæssige in-

[Fiskeriministeren]

teresser vil jeg forud for en vurdering af den fremtidige regulering af fiskeriet iværksætte yderligere undersøgelser dels af blåmuslingebestanden, dels af samspillet mellem de forskellige udnyttelser af denne. Det vil altså sige, at vi nu gennemfører yderligere undersøgelser og yderligere diskussioner, inden man fastlægger kvoten for tiden efter 1986.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg kan se på formanden, at det skal være en meget kort bemærkning, og det skal den så også blive. Men det var fru Inger Harms, der kom med en bemærkning om, at forslagsstillerne af dette beslutningsforslag havde kendskab til, at der gik en hel masse mindre muslinger til Holland, og så bliver de udvokset dernede. Ministeren sagde også i sin svartale, at man selvfølgelig håbede, at fredningsmyndighederne gav mulighed for, at man kunne lave nogle kulturbanker, så man kunne anbringe de mindre muslinger på danske områder, og at man på den måde kunne få et større fiskeri af muslinger. Det tror og håber jeg også kan lykkes. Jeg vil da også sige, at ministeren har jo sagt og gentaget det nu her igen, at der bliver en koordinering mellem de fredningsmæssige myndigheder, og derfor synes jeg nok, at tanken om inden folketingets afslutning at kunne få vedtaget dette beslutningsforslag hænger lidt ude i den blå luft, når ministeren har sagt, at han vil tage hensyn til de fredningsmæssige forhold i fremtiden.

At bruge ordet »rovdrift« i denne forbindelse er nok et lidt stærkt udtryk, når Steenrøjl har sagt, at man nok ikke har mulighed for at fiske alle dem dér, fordi der ikke er givet licens til så mange.

Inger Harms (SF):

Det forekommer mig, at hr. Sønderby lyder mere og mere som et ekko af ministeren. Jeg går da ud fra, at ministeren godt kan svare for sig selv, men det er da altid rart at få det uddybet af en anden person, hvis vi andre har svært ved at opfatte.

Jeg kan fortælle ministeren, at muslingefiskeriet mellem Fanø og den tyske part af Vadehavet foregår med stigende intensitet. Det har i mange år ligget på et meget lavt niveau, udelukkende udført af de lokale bå-

de. Der blev f.eks. på Rømø i perioden fra 1967 til 1982 landet ca. 1.200 t om året, og det kunne variere helt fra 0 og op til 4.800 t. I 1983 blev der landet 14.000 t, i 1984 29.000 t og i 1985 31.000 t.

Så siger ministeren, at der også er andre byer end Havneby. Ja, der er blevet landet en lille smule i Esbjerg og en lille smule i Vejle, men ellers ikke andre steder. Årsagen til det store antal de sidste to år er, dels at der blev etableret et muslingekogeri i Havneby, dels at disse år har været særlig gode for blåmuslinger.

Til sammenligning kan man anføre, at i de samme år blev der fisket temmelig meget i det tyske Vadehav, f.eks. 25.000 t det ene år og 25.000 t det næste år. Året efter, i 1985, faldt tallet til 5.000 t, og det skyldes simpelt hen overfiskning.

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Jeg skal kun sige, at de tal, jeg sidder inde med, siger, at der før 1986 årligt blev fisket over 50.000 t, og at der altså i virkeligheden er tale om, at fangstmængden er blevet væsentligt nedsat i 1986 i forhold til tidligere år.

Og så vil jeg i øvrigt godt sige vedrørende spørgsmålet om fredningsmyndighederne, som nu har været inde i debatten igen, at vi har naturligvis drøftet hele spørgsmålet med fredningsmyndighederne, og at jeg også i fremtiden agter at følge udviklingen, netop for at de forskellige interesser, der er på dette felt, kan blive varetaget.

(Kort bemærkning).

Inger Harms (SF):

Jeg er da glad for, at ministeren i fremtiden vil diskutere disse forhold med fredningsstyrelsen, for den påstår i hvert fald, at den ikke har været taget med på råd denne gang.

Og så er der jo undersøgelsen fra Danmarks fiskeri- og havundersøgelser, der har beregnet, at der årligt produceres ca. 25.000 t blåmuslinger i det danske Vadehav. Desuden spises der af edderfuglene 15.000 t, og der er også andre end edderfuglene, der spiser blåmuslinger.

Men jeg synes, at enhver må kunne indse, at tallet er sat alt, alt for højt, når man sammenligner disse tal, og jeg er sikker på, at det ikke kan være fra den lokale fiskeriforening

[Inger Harms]

på Rømø, at ministeren har sine oplysninger, for de påstår, at de har aldrig fisket så meget, som ministeren oplyser her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Landbrugs- og fiskeriudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme. (Lovforslag nr. L 122). Eksemplarer vil blive omdelt.

Socialudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne og af lov om social pension. (Overførelse af psykiatriske plejehjem m.v. under sygehusvæsenet til bistandsloven). (Lovforslag nr. L 150).

Socialudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Lovforslag nr. L 256).

Socialudvalget har endelig afgivet betænk-

ning over:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Konsekvensændringer som følge af skattereformen). (Lovforslag nr. L 263). Eksemplarer vil blive omdelt.

Socialudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om delpension. (Lovforslag nr. L 26). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave. (Lempelse af arveafgiften for samlevende søskende og samlevende personer af samme køn). (Af Aase Olesen (RV) m.fl. og Anne Grete Holmsgård (VS) m.fl.). (Lovforslag nr. L 138).

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af skattekontrollen. (Formkrav til regnskabsoplysninger, udvidet oplysningspligt for pensionsordninger og renter m.v.). (Lovforslag nr. L 243).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget ang. Grønlandslove (21/5 86):

Udtræder: Margrete Auken (SF)

Nyt medl.: Pelle Voigt (SF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 22. maj 1986, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen oplåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 19.03